

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

ΔΙΕΡΕΓΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΒΥΣΣΙΝΙΑΝ
ΟΜΟΡΡΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ

ΤΗΣ

ΣΑΜΟΥΗΛ ΒΕΪΚΕΡ

Σκοπὸς τῆς περιοδείας. — Διάβασις τῆς ἐρήμου. — Βάδισμα τῆς καμήλου. — Ἀρχὴ τῆς ὑπερώδους ὥρας. — Μετανάστευσις τῶν Ἀράβων. — Ἀφίξις εἰς Sofi. — Γερμανὸς θηρευτῆς. — Ἐγκατάστασις. — Ἀγορὰ καὶ μεταφορὰ οἴκου. — Ἀγρα ἐπὶ τῆς ἀντιπέρας ὄχθης. — Διαπεραίωσις τοῦ ποταμοῦ Ἀτβάρα ἐπὶ κοιτίδος. — Καμηλοπαρδάλεις. — Προδοσία ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. — Καταδίωξις. — Προσβολή. — Ἐπιτυχία. — Κάλλος καμηλοπαρδάλεως. — Βούβαλος φονευθεὶς. — Μίαν τῶν καμηλοπαρδάλεων τρώγουσιν ἄλλοι παρ' ἡμᾶς.

Ἀνακαλοῦσιν εἰς τὴν μνήμην οἱ ἀναγνωσται ὅτι κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1864 ὁ Κ. Σαμουήλ Βεΐκερ ἀνεχώρει ἐκ τῆς κάτω Αἰγύπτου ἐλπίζων ὅτι θέλει συναντήσῃ τοὺς Σπήκ καὶ Γράντ ἐν τοῖς πέριξ τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου, σταθερὰν δ' ἔχων ἀπόφασιν ν' αὐξήσῃ τὰς ἀνακαλύψεις τῶν ἢ ν' ἀπόλυται ἐν τῷ ἀγῶνι. Ἀναμιμνήσκονται ὡσαύτως ὅτι ἡ Κυρία Βεΐκερ, «σχεδὸν ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ὑπάρξεως,» θελκτικωτάτῃ, οὐχ ἡττον δὲ ἀνδρεία, συνώδευε τὸν σύζυγόν της καὶ ὅτι κατὰ τὴν πενταετὴ ταύτην περιοδείαν κατέδειξεν ἀκλόνητον εὐψυχίαν καὶ ἀφοσίωσιν.

Εἶναι τέλος γνωστὸν ὅποια ἐπιτυχία ἔσπεψε τὴν εὐγενὴ ἐπιχείρησιν· εἰς ταῦτα δὲν θέλομεν ἐπανέλθει. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ἐπιλάβηται ἀμέσως τοῦ ζητήματος τῶν πηγῶν, ὁ Βεΐκερ προέθετο νὰ σπουδάσῃ περὶ τοὺς ὁμόρρους ποταμούς, οὓς ὁ Νεῖλος εἰσδέχεται ἐκ τῆς Ἀβυσσινίας. Ἐντεῦθεν προέκυψε σειρά διερευνήσεων, αἵτινες διήρκεσαν ἐν ἔτος περίπου καὶ ἀπέδειξαν εἰς τὸν περιηγητὴν ὅτι, ἐὰν ὁ συνεχὴς τοῦ ποταμοῦ ροὴ διατηρῇται ὑπὸ τῶν δεξαμενῶν τῶν τοῦ ἰσημερινοῦ ὑετῶν, τὴν πλημμύραν παράγουσιν ἀποκλειστικῶς οἱ κατὰ τὴν Ἀβυσσινίαν κυματόεντες ποταμοί, οἵτινες οὐ μόνον προξενοῦσι τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐκχείλισιν,

ἀλλὰ καὶ φέρουσι τὴν λιπαρὰν γῆν τῶν ὀροπεδίων, τὰ ὅποια καταστρέφουσιν· ὅθεν ἡ γονιμότης τῶν ὀχθῶν, ὅπου ἡ ἰλὺς αὕτη ἀποτίθεται, καὶ ὁ σχηματισμὸς τοῦ αἰγυπτιακοῦ δέλτα.

Εἰς τὴν σημαντικὴν ταύτην σπουδὴν, γενομένην ἐν χώρᾳ διὰ πασῶν εὐάγρῳ, προστετέθησαν κυνηγεσίαι θαυμάσιαι πλουτίσασαι τὴν συνοδίαν τοῦ περιηγητοῦ καὶ ἐπιτρέψασαι αὐτῷ νὰ προχέῃ τὴν ἀφθουίαν πανταχοῦ ὅπου διέτριψεν.

Ἀντὶ λοιπὸν νὰ ἐξακολουθήσωσι διενθυνόμενοι πρὸς τὸ Kharloum, ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία Βεΐκερ ἀνέπλευσαν τὸν Ἀτβάραν μέχρι διακοσίων καὶ εἴκοσι μιλίων ἀπὸ τῆς ἐκβολῆς του· εἶτα, ἀφέντες αὐτὸν ἐκ δεξιῶν, ἐτράπησαν πρὸς τὴν μεσημβρίαν καὶ διηυθύνθησαν πρὸς Κασάλαν, τὴν ἐπὶ τῶν ὀρίων τῆς Ἀβυσσινίας· ἐκεῖ δὲ ἀφίκοντο τὴν ἐννάτην ἰουλίου. Ἀφ' οὗ κατέλιπον τὸ πλοιάριον τοῦ Νείλου, οἱ δύο ὁδοιπόροι διήνυσαν, ὅτε μὲν ἐπὶ ὄνου, ὅτε δὲ ἐπὶ καμήλου, χίλια ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα δύο χιλιόμετρα, ἐκ τῶν ὁποίων χίλια καὶ ἐξήκοντα τρία ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ταῦτα ἐν ὥρᾳ θέρους· τεσσαράκοντα καὶ πέντε βαθμοὶ καύσωνος ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἀποσκευῆς, τεσσαράκοντα δὲ καὶ ὀκτὼ ὑπὸ τὸν ἥλιον.

Ἡ ἐρημος καὶ κατὰ ταύτην ἔτι τὴν ὥραν δὲν εἶναι φρικώδης. «Αἱ νύκτες εἰσὶ δροσεραὶ καὶ εὐδιοὶ· ὁ οὐρανὸς κατάστερος· ὁ ὀρίζων προσπλησιάζει, οἱ λόφοι ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης λαμβάνουσι μορφὰς ξένας, καὶ ἡ ἡρεμία ἣτις σᾶς περικυκλοῖ, ἐν τῇ μυστηριώδει ταύτῃ ἐρημίᾳ, περιβάλλεται χαρακτήρα ὑπερφυσικὸν καταθέλγοντα. Οὔτε εἰς σκνῖψ, οὔτε ἐν ἐκ τῶν ἐντόμων ἐκείνων, ἅπερ εἰσὶν ἡ πληγὴ τῶν θερμῶν τόπων. Ἀμα τοῦ ἡλίου ἀφανοῦς γενομένου, ἀπολαύετε ἐντελοῦς εὐεξίας.

Ἀλλ' ὁ ἥλιος ἐπανέρχεται· ἡ πεδιάς εἶναι ἀπεριόριστος· αἰετοὶ ἄμμος σπινθηροβολοῦσα, βράχοι φλεγόμενοι. Εἰς τὰς καταστρεπτικὰς ἀκτίνας προστίθεται ἡ ἀναλίσκουσα εἰσπνοὴ τοῦ σιμού· «τὸ ξύλον συστρέφεται, τὸ ἐλεφάντινον

σχίζεται, ὁ χάρτης θραύεται ἅμα τριβείς· ὁ μυελὸς τῶν ὀστέων ξηραίνεται· οἱ ἄσκοι κενοῦνται. Ἡ κόνις πληροὶ τὰ ὦτα, ἐμφράσσει τοὺς ῥώθωνας· διαβαίνει εἰς νέφη πυκνὰ, σχηματίζει στήλας, ἐχούσας ὕψος πλέον τῶν χιλίων ποδῶν, αἵτινες διέρχονται τὴν πεδιάδα περιδινόμεναι, ἢ φεύγουσι κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις καθ' ἓνα ἕκαστον στρόβιλον.

Καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐτι τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ, πλὴν τοῦ δάσους ἀκακιῶν (*mi-mozas*) καὶ τῶν συστάδων φοινίκων, αἵτινες σημαίνονται τὴν ὀχθην, ἡ πεδιάς ἐστὶν αἰεὶ ἔμπυρος. Καὶ πρὸς διάβασιν τῆς καμίνου ταύτης δὲν ὑπάρχει εἰμὴ ὑποζύγιον ἀποτρόπαιον. « Πάντων τῶν πόνων, λέγει ὁ Βέικερ, δεινότατος ὁ προσερχόμενος ἐκ τῆς κινήσεως τῆς καμήλου. Ταλάντευσις ναυτιοποιὸς καταπονοῦσα. Ἐὰν, ἀπολέσας τὴν ὑπομονὴν, ποιήσῃς τὸ κτήνος νὰ τριποδίσῃ, ἡ βάσανος τοῦ τροχοῦ οὐδὲν ἦτο παραβαλλομένη πρὸς τὴν παιδιὰν ταύτην τῆς νωτιαίας ὑμῶν ἀκάνθης, ἥτις ἐκσφενδονιζομένη ὡς ὑπὸ σφύρας χαλκείου, ὀρύσσει ὑμῶν τὸ κρανίον. » Ὑπάρχει μὲν ἡ γενναία δρομάς, ἥς τὸ εὐάρεστον κατὰ σκέλος βάδισμα διατρέχει ἐν μίλιον εἰς ἕξ λεπτά, καὶ ἥτις διατελεῖ οὕσα ῥωμαλέα, χωρὶς νὰ ἐξασθενήσῃ, ἐπὶ ἐννέα ἢ δέκα ὥρας· ἀλλ' ὁ Ἀραψ, περὶ πλείστου ποιούμενος τοῦ ὑποζυγίου του, δὲν τὸ ἐκμισθοῖ πρὸς ξένον.

Ἀναχωρήσαντες ἐκ Κασάλης τὴν 13 Ιουλίου, ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία Βέικερ διηυθύνθησαν πρὸς δυσμὰς, ὅπως ἐπαυέρωσι τὸν Ἀτβάραν. Εἶχε βρέξει αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἐκ τῆς ἐρήμου ἐξόδου των. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης αἱ ὀμβρίαι, αἰεὶ ἀφθονώτεραι, εἶχον καταστή καθημεριναί. Πανταχοῦ χλόη· ἀλλὰ γῆ ὑγρὰ, εἰς ἣν αἱ κάμηλοι ἐβυθίζοντο, καὶ ἥτις προσκολλημένη εἰς τοὺς σπογγώδεις πόδας των, τὰς ἐμπόδιζεν ἀπαύστως. Οἱ Ἀραβες ἐπείγοντο νὰ ὁδηγήσωσι τοὺς μετ' αὐτῶν εἰς ἔδαφος στερεώτερον. Αἰγες, πρόβατα ἀναρίθμητα· κάμηλοι φέρουσαι γυναῖκας καὶ παῖδας, ἢ κατάφορτοι ἐκ περιέργων σκευῶν, ἐνέφρασσον

τὴν ὁδόν. Ἀνθρωποὶ ὠραῖοι, ἐνδεδυμένοι λευκὰ ὑφάσματα, ὀπλισμένοι ξίφει καὶ ἀσπίδι, διηύθυνον τὰς δρομάδας αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους. Οἱ πάντες μετέβαινον πρὸς βορρᾶν, ὅπου ὁ χόρτος ἤρχετο φυόμενος, καὶ ὅπου δὲν εἶχον νὰ φοβηθῶσιν οὔτε τὸν πυρετὸν, οὔτε τὴν μυῖαν τῶν κτηνῶν. Οἱ ἡμέτεροι ὁδοιπόροι ἀπ' ἐναντίας ἐξηκολούθουν βαδίζοντες πρὸς μεσημβρίαν, καὶ παρὰ τὰς αὐξούσας δυσχερείας, ἀφικνοῦντο εἰς Sofi μετὰ ἡμέρας τεσσαραςκαίδεκα ἀπὸ τῆς ἐκ Κασάλης ἀναχωρήσεώς των.

Τὸ Sofi δὲν εἶναι εἰμὴ ἄθλιον χωρίον, ἔχον ὥσει τριάκοντα καλύβας, ἀλλ' ἡ θέσις του τυγχάνει θαυμασία. Τέκτων γερμανὸς εἶχεν ἐκεῖ οἰκοδομήσει οἰκίσκον λίθινον, τὸν μόνον ὑπάρχοντα, καὶ ἐν αὐτῷ ἀπότινων ἐτῶν κατέκει. Ἦν αὐτὸς ὠχρότατος, ῥωμαλέος ἐκ φύσεως, ἀλλ' ἐργασία ἐνδελεχῆς καὶ πολυάριθμοι νόσοι δὲν ἀφῆκαν εἰς αὐτὸν ἢ τὸ δέρμα καὶ τὰ ὀστά. Εἶχεν ἐλθεῖ ἐξ Εὐρώπης μετὰ τῶν Αὐστριακῶν ἱεραποστόλων, αἵτινες ἐγκατέστησαν εἰς Khartoun· εἶτα, ἀνὴρ ἐπιχειρηματίας, ἐγκατέλιπε τὸ κήρυγμα, ἠγόρασεν ὄπλον (*carabine*), ἐγένετο θηρευτῆς, καὶ ἀφιέρου τὰς ὥρας σχολῆς εἰς ἔργα διάφορα, ἅτινα ἀπέφερον αὐτῷ χρήματά τινα. Ὁ ἐξάίρετος οὗτος ἄνθρωπος, Florian καλούμενος, εἶχε διαδράμει κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις μέρος τῆς χώρας, τὴν ὁποίαν ὁ Βέικερ προϋτίθετο νὰ ἐπισκεφθῇ· καὶ ἠδύνατο νὰ παράσχῃ πληροφορίας πολυτίμους· ἐπὶ σκοπῷ λοιπὸν νὰ τὸν συμβουλευθῇ ὁ ἡμέτερος ὁδοιπόρος εἶχεν ἐλθεῖ εἰς Sofi.

Δὲν ἦτο πλέον δυνατόν νὰ ζῇ τις ἔξω· ἦν ἀνάγκη ἐγκαταστάσεως. Ἦν δὲ τοῦτο εὐχερές. Ἀντὶ δέκα πιάστρων (*piastres*), ἰσοδυναμούντων πρὸς φράγκα δύο καὶ πενήκοντα, ἠγόρασα, λέγει ὁ Βέικερ, κατάλυμα ἀξιοσημειώτως κομψόν. Ἦν μετρία ἡ τιμὴ, καὶ ταύτην οὐδεμίᾳ ἐπεβάρυνε δαπάνη ἐκ τοῦ νόμου. Ἐν τῷ πρακτικῷ τούτῳ τόπῳ ἢ τοῦ ἀκινήτου μεταβίβασις ἐνεργεῖται διὰ τῆς ἐπὶ τῶν ὤμων τριακάδος ἀνθρώπων ἐπιθέσεως

τῆς στέγης καὶ τῆς ἀποθέσεως ταύτης εἰς τὸ μέρος, τὸ ἀρέσκον τῷ κτωμένῳ. Μετὰ τρεῖς ὥρας ἤμην κτήτωρ ἐνδιατήματος ἐλευθέρου μετὰ παραδείσου ἀπεράντου καὶ ἐξαισίων ἀπόψεων· εἶχον δειδρῶνας μεγαλοπρεπεῖς, τὸν Ἀτβάραν πρὸ τῶν ποδῶν μου καὶ τὴν κόμην Sofi παρὰ τῇ θύρᾳ μου· δικαίωμα πρὸς ἄγρην ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Ἀβυσσυνίας καὶ τοῦ Σουδάν· δικαίωμα πρὸς ἁλιείαν καθ' ἅπαντα τὸν ποταμὸν Ἀτβάραν καὶ τοὺς πλησίον ῥοὺς χωρὶς νὰ τελῶ θητικὸν, δεκάτας ἢ ἄλλον τινα οἰονδήποτε φόρον.

Ἡγόρασα δύο νέους οἴκους καὶ ἡ κατοικία ἡμῶν θὰ ἦτο ζηλωτὴ εἰς τὸν Ῥοβινσῶνα. Πανταχοῦ αἱ θελκτικαὶ ἐκεῖναι λεπτομέρειαι, αἱ μικραὶ ἐκεῖναι ἀλλ' ἀνεκτίμητοι ἀνακουφίσεις, τὰς ὁποίας μόνῃ ἡ χεὶρ γυναικὸς δύναται νὰ παρέχῃ. Διετελοῦμεν ἱκανῶς εὐδαίμονες! Ἐπελαθόμεθα ἐντελῶς τῶν μεριμνῶν τοῦ κόσμου τούτου! Ἡ ὄρασις ἐξετείνετο εἰς τὴν πεδιάδα μέχρι πέντε περίπου μιλίων. Καθ' ἐκάστην λαμβάνων τὸ τηλεσκόπιόν μου, κατεσκόπευον τὰ ἄγρια ζῶα, τὰ μεταβαίνοντα ἡσύχως εἰς τὴν ἐτέραν ὄχθην, ὅπου ἡ χώρα ἦν ἔρημος. Ἐκεῖ πολλὴ ἡ ἄγρᾱ· ἔλλειψις δὲ παντελὴς παρ' ἡμῖν, καὶ οὐδὲν μέσον ὑπῆρχεν ὅπως διαβῶμεν τὸν Ἀτβάραν. Κατακλυσμὸς βροχῆς καὶ βρονταὶ ἀδιάλειπτοι. Οὐδὲν πλέον μέρος διαβατὸν πλὴν τῶν βραχωδῶν. Ἡ γῆ τοῦ ὀροπεδίου ὑψοῦτο ὥσει φύραμα ἀναζυμούμενον, καὶ ἐβυθίζετό τις μέχρι γονάτων εἰς τὸν πηλὸν τοῦτον, ὅπου ὁ χόρτος ἠΰξανε τόσον ταχέως, ὥστε μετ' οὐ πολὺ ἔσχεν ὕψος ἐννέα ἕως δέκα ποδῶν. Ὁ Ἀτβάρας ἦν ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ δόξῃ. Τὸν εἶχομεν ἰδεῖ ἐντελῶς ἐξηραμένον, κατὰ δὲ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ ῥεῦμα αὐτοῦ εἶχε πλάτος διακοσίων μέτρων, βάθος δὲ πλέον τῶν τεσσαράκοντα ποδῶν. Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ τὸν διαβῶμεν. Ἐβδομήκοντα ἕξ καμηλοπαρδάλεις! Κατερρίψαμεν ἐν δένδρῳ ὅπως κατασκευάσωμεν ἐξ αὐτοῦ σκάφην καὶ εὐρίσκω ἐν τῷ ἡμερολογίῳ μου:

16 Αὐγούστου. Τὸ ἡμέτερον μονόξυλον μόνον ἓνα ἄνθρωπον δύναται νὰ φέρῃ, ἔσεται τις δὲ ἐν αὐτῷ ὡς ἐν λουτῇρι.

Καὶ πρὸς τοῦτο ἐδέησεν ἐργασία ἐννέα ἡμερῶν! Ὁ Florian διατελεῖ ἐν ἀπογνώσει, ἀλλὰ nil desesperandum. Θέλω κατασκευάσει σχεδίαν.

18 Αὐγούστου. — Ἡ σχεδία συνετελέσθη, τέσσαρες δὲ ἄνθρωποι δύνανται νὰ ἐπιβῶσιν αὐτῆς ἀσφαλῶς· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ κυβερνηθῇ τὸ ῥεῦμα τὴν παρασύρει. Ταύτην τὴν πρωΐαν ἔπλεεν ἐπὶ τῆς ὄχθης ἐλέφας· ἦν ὁ δεύτερος, ὃν ἔβλεπον ἀπότινων ἡμερῶν. Ἡθέλησαν νὰ διαβῶσι τὸν χείμαρρον· καὶ πρὸς αὐτοὺς τὸ ῥεῦμα ἦν λίαν ἰσχυρόν.

2 Σεπτεμβρίου. Μέχρι τοῦδε αἱ καμηλοπαρδάλεις ἔμενον ἐπὶ τοῦ ὀροπεδίου ἐν ἀποστάσει δύο περίπου μιλίων. Ἀλλὰ σήμερον ἐλθοῦσαι ἐπὶ τὴν ὄχθην μ' ἐβασάνισαν ὡς τὸν Τάνταλον. Πρέπει πάντες νὰ διαβῶμεν. Ἡ σκάφη μου, ὑποστηριζομένη ὑπὸ ἁσκῶν, ἔσται ἐξαιρετον πλοιάριον. Ἐπάρχουσιν ἐν τῷ χωριδίῳ θηρευταὶ ἵπποποτάμων, νηχώμενοι ὡς αἱ φῶκαι· οἱ μὲν θέλουσι ῥυμουλκεῖν τὸ σκάφος, οἱ δὲ θέλουσι τὸ διευθύνει.

Ἀνεχωρήσαμεν· ἀπομακρυνόμενοι τῆς ὄχθης ὄρθιοι πέντε μίλια καθ' ὥραν, ὀρχούμενοι ἀνὰ πάντα στρόβιλον, ἀλλ' οὐχ ἥττον προχωροῦντες, ἀνδρείως συρόμενοι ὑπὸ τῶν κολυμβητῶν, ἀφικόμεθα ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ὄχθην. Τετραποδίζομεν, καὶ ἀναβαίνοντες ἀνὰ μέσον βάτων πυκνῶν, ἀνερχόμεθα ἐπὶ τὴν ὄχθην. Ἡ κοιλὰς δὲν παρουσιάζει ἢ ῥωγμοὺς καὶ πετρώματα, ῥύακας καὶ χαράδρας ἐχούσας βάθος ποδῶν ἐξήκοντα· ἀμμόλιθοι γυμνοὶ, βράχοι καὶ θαμνῶνες, γεώλοφοι χλοώδεις, λόχμαι ἀκακιῶν, συνελόντι δ' εἰπεῖν, τὸ ἄριστον ἔδαφος πρὸς κυνηγεσίαν.

Παρατηρῶν τὰς καμηλοπαρδάλεις διὰ τῶν διόπτρων μου εἶχον παρατηρήσει ὅτι ἐτοποθετοῦντο καθ' ἕξιν ἐπὶ μέρους ὑψηλοῦ, ὅθεν αὐταὶ ἔβλεπον εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. Ἐδεῖ λοιπὸν νὰ μὴ ἀνέλθωμεν εἰς τὴν ὄχθην κατ' εὐθείαν. Τὰ ζῶα ταῦτα, χάρις εἰς τοὺς ὑπερμέ-

τρος αὐτῶν τραχήλους, ἔχοντα τὸ πλεονέκτημα ἀνθρώπου τοποθετημένου ἐπὶ ἄκρου ἱστοῦ, ἤθελον μᾶς ἀνακαλύψει ἀμέσως. Δι' ὃ ἀπεφάσισα νὰ ποιήσω περιδρομὴν πέντε περίπου μιλίων, ὅπως ἐπικαταλάβωμεν τὴν ἀγέλην ἄνωθεν, τοῦθ' ὑπὲρ ἣν ἂν δυνατὸν διὰ προφυλάξεων. Ἡ πορεία ἤρξατο ὅτε μὲν ἀνερχόμενοι ἐπὶ βραχῶδεις βωλοτομίας, ὅτε δὲ ἐν τῷ ἰλυώδει ὕδατι μέχρι τῶν ὤμων· ὀλισθαίνοντες εἰς τὸ βάθος χαράδρας, ἔρποντες ἐν τῷ χόρτῳ, ἢ ἀνὰ μέσον τῶν θαμνῶνων ἐπὶ δύο ὥρας· ταράσσοντες ἐν τῇ πορείᾳ ἡμῶν λαμπρὰς βουβάλιδας καὶ κερμάδας, κατελάβομεν τὸ μέρος, ἐν ᾧ ἔμελλον εἶναι καμηλοπαρδάλεις. Σχεδὸν πάραυτα διείδον τὴν κεφαλὴν ἑνὸς τῶν ζώων τούτων ὀκτακόσια περίπου βήματα ἐπ' ἀριστεράν· ἐκ τῆς κεφαλῆς ταύτης ἀνεκάλυψα καὶ ἄλλας, αἵτινες περιεστοίχιζον τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀγέλης. Ἐτράπην τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ ὁδόν, προτιθέμενος νὰ τεθῶ ὑπὲρ νεμὸς πρὸς τὸ πλῆθος.

Θάμνος τις ἠδύνατο νὰ μοι χρησιμεύσῃ ὥς σκέπη· τὰ πάντα εἶχον καλῶς, ὅτε βλέπω ὅτι ἡ ἀγέλη μετήλλαξε θέσιν, ὅτι ἔχει τὸν ἀνεμὸν ὑπὲρ αὐτῆς, ὅτι ἀφίσταμαι διακόσια βήματα ἀπὸ τοῦ μεγάλου ἄρρενος, καὶ ὅτι ἐστὶν ἀκριβῶς καταντικρὺ ἡμῶν. Δύο ἄλλαι πλησιάζουσι πρὸς αὐτόν. Αἵφνης ἐπιψαύει με τερπνῶς ἡ δροσερὰ αὖρα, ἀλλ' αὕτη θέλει μᾶς προδώσει. Τῷ ὄντι μόλις ἠσθάνθην τὰς θωπείας τῆς, καὶ αἱ τρεῖς καμηλοπαρδάλεις ἀνορθοῦσι τὴν κεφαλὴν, καὶ, ἀτενίζουσιν τοὺς μεγάλους μέλανας ὀφθαλμούς των εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἡμεῖς ἐσμέν, μένουσιν ἀκίνητοι.

Τὸ προσεκτικὸν ἦθος καὶ ἡ ἐκπληξίς των σκοπῶν εἰδοποιοῦσι τὴν ἀγέλην. Αἱ καμηλοπαρδάλεις, αἱ συγκροτοῦσαι αὐτήν, τάσσονται κατὰ στοῖχον, μεταβαίνουνσι πρὸς τὰς συντροφους των, εἴτα ἀτενίζουσι πρὸς ἡμᾶς, ἀποτελοῦσαι εἰκόνα θαυμασίαν. Ἡ λαμπρὰ τρίχωσίς των, στίλβουσα ὥς ἡ ἵππου καλοῦ γένους, ἐξέχει ὥς ἡμιανάγλυφον ζωηρὸν ἐπὶ τοῦ ἀμαυροῦ πρασίνου τῶν ἀκακιῶν.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ διαρκέσῃ· αὐταὶ ἔμελλον νὰ φύγωσι. Μὴ ἐλπίζων πλέον νὰ τὰς πυροβολήσω ἐγγύθεν, ἀπεφάσισα ν' ἀναχωρήσω πρὸ αὐτῶν. Καθίστατο πιθανὸν ὅτι ἡ ἀγέλη θὰ διήρχετο ὀρθογωνίως τὴν θέσιν, ἣν ἐγὼ κατεῖχον· εἴτα, φθάσα εἰς τὴν ἄκραν κορυφὴν τῆς ὄχθης, θὰ ἤρχετο βεβαίως εἰς τὴν πεδιάδα, τῆς ὁποίας ἡ ὁμαλὴ ἐπιφάνεια ἐμπόδιζε πᾶσαν ἐξαίφνης ἐπίθεσιν.

Καλέσας διὰ σημείου τοὺς συνομίλους μοι, ἀπέρχομαι παντὶ τάχει. Αἱ καμηλοπαρδάλεις ἐξορμῶσι· φεύγουσιν αὐταὶ βαρεῖ μὲν τῷ βαδίσματι ἀλλὰ δι' ὠκύτητος ἀπιστεύτου, καὶ τραπεῖσαι τὴν ὁποίαν ὑπέβηκα διεύθυνσιν, παρουσιάζουσι πρὸς ἐμὲ τοὺς ὤμους διακόσια βήματα μακράν. Κατὰ κακὴν τύχην ἐμπίπτω εἰς ὁπὴν βαθεῖαν κεκαλυμμένην ὑπὸ τοῦ χόρτου, καὶ ἐνῶ ἀνεγείρομαι, ἡ ἀγέλη οἴχεται φεύγουσα. Ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς στρέφεται αἵφνης ἐπὶ δεξιὰ ὅπως φθάσῃ εἰς τὸ ὁροπέδιον. Λαμβάνω τὴν διαγώνιον τρέχων ὅση ἐμοὶ δύναμις· ἡ καταδιωκομένη ἀγέλη διέρχεται πρὸ ἐμοῦ ἐν ἀποστάσει ἐξήκοντα περίπου μέτρων. Ἐχω πυροβόλον διπλοῦν, φέρον σφαῖρας μιᾶς καὶ ἡμισείας οὐγγίας, καὶ σκοπεύω κατὰ μεγάλου ἄρρενος τοῦ ὁποίου ἡ τρίχωσις ἐστὶ βαθύχρους. Εἰς τὸν κρότον τῆς σφαίρας ἐπὶ τοῦ δέρματος ἀκολουθοῦσι σφαλὲρά τινα βήματα, ἀπολήγοντα μετὰ εἵκουσι μέτρα εἰς βαρεῖαν πτώσιν ἐν μέσῳ τῶν θάμνων.

Δευτέρα σφαῖρα ἀντηχεῖ ὡσαύτως ἐπὶ ἑνὸς ἄλλου ζώου ἀλλ' οὐδὲν παράγει ἀποτέλεσμα. Ὁ Βασί μοι μεταβιβάζει ταχέως μίαν караβίαν ἀπλὴν, φέρουσιν σφαῖραν δύο οὐγγιῶν. Σκοπεύω κατὰ λαμπροῦ ἄρρενος· πίπτει οὗτος ἐπὶ γόνατα, ὀρθοῦται καὶ φεύγει χωλαίνων· ἐθραύσθη τὸ σκέλος ἀντὶ τοῦ ὤμου· οἱ Ἀραβὲς μου καταφθάνουσιν αὐτὸν καὶ τὸν φονεύουσιν.

Ἀκολουθήσας τὴν ἀγέλην ἐπὶ ἐδάφους ὀλισθηροῦ καὶ κεκαλυμμένου ὑπὸ χόρτου ὑψηλοῦ, διανύσας ἐν μίλιον

ἄνευ ἀποτελέσματος, ἐπανήλθον ἐπὶ τὸ θήραμα. Ἦσαν αἱ πρῶταί μου καμηλοπαρδάλεις. Ἐθαύμαζον αὐτῶν μετὰ πάσης τῆς ἐπάρσεως, μετὰ πάσης τῆς εὐφροσύνης τοῦ θηρευτοῦ· ἀλλὰ τῇ χαρᾷ μου ἀνεμίγνυτο αἴσθημά τι οἴκτου πρὸς τὰ πλάσματα ταῦτα τὰ οὕτως ὀραία καὶ παντελῶς ἀβλαβή. Ὁ τὴν καμηλοπάρδαλιν ἰδὼν μόνον ὑπὸ κλίμα ψυχρὸν δὲν ἔχει ἰδέαν τοῦ κάλλους αὐτῆς. Ἡ σηρικκοειδὴς αὐτῆς τρίχωσις ἀνταυγάζει διαφόρως κατὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν φωτίζεται, καὶ οἱ ὀφθαλμοί της εἰσὶν ἡ ὑπερβολὴ ἢ μᾶλλον ἡ ἀνάπτυξις ἐκείνων τῆς κεράδος.

Κατὰ τὴν ἐπάνοδον ἡμῶν, διερχομένων διὰ χόρτου πυκνοῦ, ἔχοντος ὕψος ὥσεί τεσσάρων ποδῶν τρεῖς βούβαλοι ἀνεχώρησαν ἐκ τινος χαράδρας καὶ διέβησαν ἐνώπιον ἡμῶν ἐξήκοντα περίπου μέτρα μακράν. Βληθεὶς κατὰ τὸν ὦμον ὁ καθ' οὗ ἐγὼ ἐσκόπευσα κατέπεσε νεκρὸς μετὰ τινα βήματα. Ὡσαύτως εἶναι οὗτος ὁ πρῶτος βούβαλός μου. Ἡ κερασόχρους τρίχωσίς του στίλβει ὥσεί ὀλοσηρικόν· ἔχει ἄριστα καὶ βεβαίως ἔχει βάρος πεντακοσίων λιτρῶν. Ἄγρα λαμπρά· ἐπὶ τέσσαρσι βολαῖς, τρία μεγάλα ζῶα.

Ἦν ἤδη νύξ βαθεῖα ὅτε ἀφικόμεθα εἰς τὴν ὄχθην· ἕνεκα τῶν πολλῶν πτώσεων ἐβραδύναμεν, ἦν δέ μοι εὐφρόσυνος ἡ εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπάνοδος μετὰ τὴν διαπεραίωσιν τοῦ ποταμοῦ γενομένην ὡς τὴν πρωΐαν, ἀλλὰ ἐν σκότει πυκνοτάτῳ.

Τὴν ἐπιούσαν διέβημεν αὐθις τὸν Ἀτβάραν πρὸς ἀναζήτησιν τῶν θηραμάτων ἡμῶν· ἀλλ' εὗρομεν μίαν μόνην καμηλοπάρδαλιν. Νυκτὸς, οἱ λέοντες καὶ αἱ θύναι εἶχον καταβροχθίσαι τὴν ἑτέραν, μηδὲν καταλιπόντες ἴχνος. Τὸ ἄγριον πλῆθος εἶχε πατήσει ἐν τῷ βορβόρῳ, καταλείπον τύπους, οἵτινες ἐμαρτύρουν περὶ τῆς κλοπῆς. Ἦν αὕτη ἀληθὴς ἀπώλεια. Οἱ ἰθαγενεῖς περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τοῦ κρέατος τῆς καμηλοπαρδάλεως· καὶ εὐλόγως, οὐδέποτε ἔφαγον κρεῖττον. Ὅλον δὲ τὸ λοιπὸν χρησιμο-

ποιεῖται. Ἐξαιρέτως σκληρὰ, ἡ δορὰ ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ ᾔηται οὐχ ἡττον κούφη ἢ ἰσχυρὰ, τοῦθ' ὅπερ καθίστησιν αὐτὴν πολύτιμον πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν ἀσπίδων. Τέλος οἱ τένοντες, λίαν μακροὶ, θεωροῦνται λόγου ἄξιοι παρὰ τῶν Ἀράβων, οἵτινες μεταχείζονται τὰς ἱνας τούτων εἰς τὸ νὰ ράπτωσι τὸ δέρμα καὶ νὰ κατασκευάζωσι χορδὰς δι' εἰδός τι κιθάρας παρ' αὐτοῖς, ραβαβὰ καλούμενον.

Θηρευτὰ ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Χαμράν. — Ζῆφος καὶ ἀσπίς. — Θήρα διὰ ζίφους. — Τελευταία ῥαγδαία βροχή. — Ἀναχώρησις ἐκ τοῦ Soffi. — Σκηνώσεις εἰς Οὐάτ' Ἐλ Νεγάρ. — Κτήσις τριῶν ἵππων. Ἄγρα ἱπποποτάμου. — Διαμελισμὸς τοῦ ζώου. — Ἐπίθεσις καὶ σφαγή.

Ἦδη ἀπὸ ἐνὸς μηνὸς διήγομεν ἐν Σοφί, ὅτε ἐπεσκέψατό με θίασος θηρευτῶν, τὸν ὁποῖον τὰ μάλιστα ἐπεθύμουν νὰ γνωρίσω. Καθ' ἃ μοὶ διηγήθησαν, Ἀράβες τινὲς ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Χαμράν, τῶν ὁποίων ἡ χώρα κεῖται πρὸς μεσημβρίαν τῆς Κασάλης, ἐφόρευον δι' ὅπλων ἀγχεμάχων τὰ φοβερώτατα τῶν ζώων. Δὲν ἐφантаζόμην πῶς διὰ ζίφους ἠδύνατό τις νὰ φονεύσῃ ἐλέφαντα, ἐκτὸς ἂν αὐτὸς περιεστοιχίζετο ὑπὸ μεγάλου ἀριθμοῦ περιζωννυόντων αὐτὸν καὶ κατετραυματίζετο μέχρι θανάτου. Μὲ διεβεβαίουν δὲ ὅτι ἐπὶ καταλλήλου πεδίου δρόμον ὁ ἀγριώτατος τῶν ἐλεφάντων οὐδαμῶς ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ τοὺς ἥρωας τούτους ξιφομάχους. Εἶχον ἤδη ἀποφασίσαι νὰ προσλάβω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου τινὰς τῶν ἐκτάκτων τούτων ἀνθρώπων, καὶ νὰ διατηρήσω αὐτοὺς ἐφ' ὅσον χρόνον θὰ διήρκει ἡ ὑπ' ἐμοῦ διερεύνησις τῶν ἐν Ἀβυσσινίᾳ ποταμῶν. Τὸ σχέδιον δὲ τοῦτο ἦν γνωστὸν, ὅθεν ἡ ἐπίσκεψις τῶν θηρευτῶν.

Ἐὰν μὴ διὰ τῆς κόμης αὐτῶν, ἦν φέρουσι πολλῷ πλέον μακράν, καὶ ἦτις, χωριζομένη ἐπὶ τοῦ μέσου τῆς κεφαλῆς, διαιρεῖται εἰς μακροὺς βόστρυχας περικρεμαμένους, οἱ Χαμράν κατ' οὐδὲν διαφέρουσι τῶν Ἀράβων τῆς χώρας ταύτης. Ὡς πάντες οἱ ἄλλοι, εἰσὶν ὀπλισμένοι

ξίφει καὶ ἀσπίδι. Ἄλλ' αὕτη οὐχὶ ἡ αὐτὴ ἐστὶν αἰεί. Ὑπάρχουσι δύο εἶδη, ἡ ὠοειδὴς στενὴ καὶ ἡ πέλτη· ταύτης δὲ κυκλοτεροῦς ποιοῦνται χρῆσιν οἱ Χαμράν. Ὡς πρὸς δὲ τὰ ξίφη, ταῦτα ἔχουσι πανταχοῦ τὸ αὐτὸ σχῆμα· λεπὶς μακροτάτη, ἀμφίτομος, ἔχουσα πλάτος πλεον τῶν τεσσάρων ἑκατόστομέτρων, καὶ ὡς λαβὴ ἀπλῶς σταυρὸς, οὗ τὸ διάξυλον ἀποτελεῖ τὴν μόνην λαβήν. Τὸ ξίφος τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος θηρευτῶν δὲν διακρίνεται τῶν ἄλλων εἰμὴ καθόσον περιβάλλεται, ἀπὸ τοῦ διαξύλου, ἐπὶ μήκους ἐννέα δακτύλων ὑπὸ χορδῆς σφιγκτοτάτης διὰ τῆς ὁποίας δύναται τις νὰ δράξῃ αὐτὸ διὰ τῆς δεξιᾶς, ἐνῶ ἡ λαβὴ κατέχεται ὑπὸ τῆς ἀριστερᾶς· τοιοιτοτρόπως δὲ τὸ ξίφος τοῦτο ἔχει δύο λαβάς.

Οἱ Χαμράν, οἵτινες δὲν εἶναι ἱκανῶς πλούσιοι ὥστε νὰ ἔχωσιν ἵππους, θηρεύουσι τὸν ἐλέφαντα ἀνὰ δύο μόνον. Παρασκευάζονται οὗτοι ὅπως ἐπικαταλάβωσι τὸ ζῶον ἀπὸ τῆς δεκάτης ὥρας πρὸς τὴν μεσημβρίαν· τότε αὐτὸ ἀναπαύεται· ἐὰν μὴ καθεύδῃ, τοῦλάχιστον δὲν εἶναι πολὺ προφυλακτικὸν καὶ ὑπάρχει εὐπρόσιτον. Ἐὰν ὁ ἐλέφας κατελήφθῃ ὑπὸ τοῦ ὕπνου, ὁ εἰς τῶν θηρευτῶν διευθύνεται ἔρπων πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ ζώου, καὶ διὰ μιᾶς ἀποχωρίζων τὴν προβοσκίδα ἣτις ἐκτείνεται κατὰ γῆν. Τὸ θῦμα ἀνίσταται εὐθὺς ἀλλὰ μαινόμενος ὑπὸ τῆς δεινῆς ταύτης ἐξεγέρσεως, ὁ ἐλέφας ἀγνοεῖ νὰ καταδιώξῃ τοὺς θηρευτάς. Τὸ αἷμα ῥέει ποταμῆδὸν ἐκ τῆς πληγῆς του· μετὰ μίαν ὥραν ἀποθνήσκει. Ἐὰν τὸ ζῶον ἦναι ἐξυπνον, προσβάλλουσιν αὐτὸ ὀπισθεν. Τότε ἀποτέμνουσι τὰς δύο ἰγνύας τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην, καὶ, ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ περιπτώσει, ἡ αἰμορραγία δὲν βραδύνει νὰ φονεύσῃ τὸν κολοσσόν.

Οὐχ ἥττον, λέγομεν, ἡ μέθοδος αὕτη ἐστὶν ἡ τῶν πτωχῶν. Ἀμα ὡς ἡ πώλησις τοῦ ἐλεφαντίνου ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτοὺς νὰ ὦσιν ἔφιπποι, οἱ θηρευταὶ ἀσκοῦσι τὴν τέχνην αὐτῶν κατὰ τρόπον ἐπικερδέστερον ἅμα καὶ λαμπρότερον. Τρεῖς ἵππεῖς ἀπέρχονται πρὶν ἢ ἀνατεῖλῃ ἡ

ἡμέρα, καὶ πορεύονται βραδέως εἰς ἀναζήτησιν τοῦ ζώου. Ἀμα τῷ πρώτῳ ἵχνει διώκουσιν αὐτὸ ὠκεῖς. Εἴκοσι μίλια ἴσως χωρίζουσιν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἐλεφάντων· τοῦτο οὐδὲν διαφέρει. Ἀνακαλύπτεται ἡ ἀγέλη· ὁ γηραιὸς ἄρρην ὅστις παρέξει τὸ πλεῖστον ἐλεφαντίνου, ἐκλέγεται, ἡ θήρα ἄρχεται. Μετὰ βραχείαν καταδιώξιν, τὸ ζῶον ὑποστρέφεται, οἱ ἵππεῖς διασπείρονται καὶ φεύγουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἀμα δὲ τοῦ ἐλεφαντος ἐγκαταλιπόντος αὐτοὺς, ἐπαναλαμβάνουσιν οὗτοι τὴν θήραν· καὶ τὸ ζῶον, ὅπερ ἐσώθη, ἀνθίσταται τὸ δεύτερον. Εἰς τῶν θηρευτῶν, ὅστις ἔχει τὴν ἰδιαιτέραν ταύτην ἀποστολὴν, πλησιάζει τότε πρὸς τὸν ἐλέφанта, τοῦ ὁποίου ἐφελκύει τὴν προσοχὴν· τὸ ζῶον ἐξαγριούμενον ἐφορμᾷ ἐκ νέου παντὶ τάχει. Κατὰ ταύτην τὴν στιγμὴν δέον οἱ θηρευταὶ νὰ μετέλθωσι πᾶσαν τὴν ἀταραξίαν, πᾶσαν τὴν δεξιότητα αὐτῶν· ἀλλὰ βραδύτερον θέλομεν ἰδεῖ ταῦτα ἐν τῇ πράξει.

Ἀκρωμένος τῶν τεραστίων τούτων τυχῶν, τὰς ὁποίας μοὶ διηγούντο μετριοφρόνως ὡς πράγματα φυσικώτατα, ἤσθανόμην ἐμαυτὸν ὑπεράγαν σμικρόν. Ἀπὸ τῆς πρώτης νεότητος διῆλθον τὸν βίον θηρεύων ἄγρια ζῶα, καὶ τέως διενεοῦμην ὅτι εἶχον ἐμπειρίαν τῆς θηρευτικῆς τούτων ὅσῃν οὐδεὶς ἄλλος· ἀλλ' ὑπῆρχον ἄνθρωποι, οἵτινες, ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῶν ἐντελῶν πυροβόλων μου, φερόντων σφαίρας θανατηφόρους, ἔβαινον κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ τέρας καὶ ἐπετίθεντο αὐτοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ του διὰ τῆς ἀκμῆς ξίφους. Ἡσθανόμην τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀποκαλυφθῶ καὶ νὰ προσκυνήσω ἐδαφιαίως τοὺς ὄντας ἐνώπιόν μου. Ἡ καρδιά μου ἔτεινε πρὸς αὐτοὺς· ἀδελφοποιήθημεν παραχρῆμα καὶ εὐδαιμόνως ἀπεσκόπησα πρὸς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἠθέλομεν εἶναι συνέταιροι.

Πρὸς τοῦτο ἔδει ν' ἀναλάβω τὴν πορείαν. Τὴν 13 Σεπτεμβρίου ὁμβρος ἰδιότροπος αἴφνης ἐπῆλθεν, ἣν δὲ ὁ τελευταῖος τῆς ὥρας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ὁ ἥλιος ἔλαμπεν ἀδιαλείπτως. Μετὰ μίαν

ἐβδομάδα ὁ χρόνος ἤρξατο κιτρινίζων. Τοῦ Ὀκτωβρίου δὲ λήγοντος, δὲν ὑπῆρχε πλέον πρὸς ἀνάπαυσιν τῆς ὀράσεως ἀπὸ τῆς χρυσόχρου λάμψεως τῆς χώρας εἰμὴ οἱ κάλαμοι τῶν ἐξ ἰλῦος ὑφάλων, ἀνακαλυφθέντων διὰ τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ποταμοῦ. Εἵχομεν καταλίπει τὸ Σοφὶ τὴν ἡμέραν τῆς τελευταίας βροχῆς, σκηνώσαντες δὲ εἰς διάφορα μέρη, ἐγκαθίστάμεθα ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἀτβάρα διακόσια μέτρα κάτωθι τοῦ Οὐάτ ἐλ Νεγάρ καὶ ἐπτά ὥρας ἀπὸ τοῦ Σετίτ. Κατεῖχον ἐγὼ τότε τρεῖς ἵππους, οὓς εἶχον ἀγοράσει παρ' ἐλεφαντοθήρων, καὶ τοὺς τρεῖς τῆς Ἀβυσσινίας, ζῶα ἐξαίρετα, καὶ τοὶ τοῦ ἀναστήματος αὐτῶν ταπεινοτέρου ὄντος ἐνὸς μέτρου καὶ ἡμίσεως, τοὺς εἶχον ὀνομάσει Γκαζέλ, Τετέλ καὶ Ἀγκάρ. Οἱ δύο τελευταῖοι ἠπίσταντο ἐντελῶς τὴν θήραν· ὁ δὲ Γκαζέλ ἦν πρωτόπειρος, ἀλλ' ἀξιοσημειώτως ὠραίος.

Μύλις εἵχομεν ἀφίχθῃ, καὶ μὲ προσεκάλεσαν νὰ θηρεύσωμεν γέροντα ἵπποπόταμον, ὅστις ἔσχε τὴν ἀναίδειαν ν' ἀπειλήσῃ πλείονας. Ὁ κακοήθης οὗτος γέρων κατ' ἴκει τὸν ποταμὸν μακρὰν ἀπὸ τῆς κώμης δύο μίλια. Μετέβημεν εἰς τὸ ὠρισμένον σημεῖον· τὸ ζῶον ἦν αἰκοῖ. Κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ὁ Ἀτβάρας, καθ' ὃ ἔχει πλάτος διακοσίων πεντήκοντα περίπου μέτρων, ποιεῖ αἴφνης περιστροφὴν, ἐξ ἧς προήλθε μία τῶν δεξαμενῶν ἐκείνων, τῶν ἀείποτε βαθειῶν, τὰς ὁποίας περιεγράψαμεν ἀλλαχοῦ. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῆς περὶ ἧς λέγω εὕρισκετο ἀμμόλοφος ἀφικνούμενος σχεδὸν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος· ἐκεῖ ἀνεπαύετο ὁ ἀντίπαλος ἡμῶν. Ἀμα ὁ αὐθάδης ἰδὼν ἡμᾶς, ἀνηγέρθη κατὰ τρόπον τὸν ἀπρεπέστατον, ἔσεισε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπηύθυνε πρὸς ἡμᾶς γρυλλισμοὺς ἐμφαντικούς, ἐλπίζων ὅτι θέλει μᾶς ἐκφοβίσει. Εἵχον δώσει εἰς τὸν Βασί ἐν πιστόλιον καὶ διατάξει αὐτὸν νὰ μεταβῇ καὶ τοποθετηθῇ ἐπὶ τῆς πέραν ὄχθης. Ἰδὼν αὐτὸν ἐν τῇ θέσει του ἐσήμνηα πρὸς αὐτὸν νὰ ῥίψῃ πλείους βολὰς κατὰ τοῦ ζώου, ὅπως μοὶ τὸ ἀποστείλῃ. Ἐνέδρευον ἐγὼ τότε

ἐν τῷ ποταμῷ σκεπαζόμενος ὑπὸ σκοπέλου. Ἀλλ' ἅμα τῇ πρώτῃ βολῇ ὁ ἵπποπόταμος, ὡς γηραιὸς ἐρημίτης εἰθισμένος νὰ μὴ ἀκολουθῇ εἰμὴ τὴν ἰδιοτροπίαν του, ἐστράφη πρὸς τὸν Βασί καὶ ἐφώρμησε κατ' αὐτοῦ μετὰ φρικτῶδους μυκηθμοῦ, ὁ ὁποῖος τὸν ἀπέστειλεν ἕως ὑπεράνω τῆς ἀπορρώγος. Τότε δὲ τριάκοντα πόδας ὑπὲρ τὸ ὕδωρ, ἔβριψεν ὁ ἀνδρείός μου ὑπερηφάνως δευτέραν βολὴν ἀλλ' ὁ ἵπποπόταμος οὐδὲ τὸ παράπαν ἐταράχθη.

Τοῦ τελευταίου τούτου ἀναθαρρήσαντος, ἐφάνην ἐγὼ ἄνωθι τοῦ βράχου καὶ τὸν ἐκάλεσα ἐπανειλημμένως διὰ τοῦ ἀραβικοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, Χαζέντ! Χαζέντ! κατὰ τὸ ἐπιχώριον ἔθος. Ὁ ἵπποπόταμος φανταζόμενος ὅτι θ' ἀπηλλάσσετο καὶ ἐμοῦ, ὡς εἶχεν ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐτέρου, ἐβόμβησεν ἡχηρῶς, ἐβυθίσθη αἴφνης καὶ ἀνεφάνη ἐκατὸν βήματα μακρὰν τοῦ βράχου μου, ἀλλὰ παρητήθη ἀπολύτως νὰ πλησιάσῃ ἐπὶ μᾶλλον. Τοῦτο ἰδὼν, διέταξα τὸν Βασί νὰ κραυγᾷ ὅση αὐτῷ δύναμις ὅπως ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ζώου, καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἔστρεφε τοῦτο τὴν κεφαλὴν, ἐσκόπουν κατ' αὐτοῦ ὀπισθεν τοῦ ὠτός.

Ἵπῃρξε μία ἐκ τῶν εὐτυχῶν ἐκείνων βολῶν αἵτινες σὲ ἀποζημιούσι καὶ σὲ παρηγοροῦσι διὰ πάσας τὰς ἀποτυχούσας. Ὁ γέρων ἐρημίτης ἀνετράπη ἀμέσως, συνετάραξε τὸ γαλήνιον ὕδωρ τῆς δεξαμενῆς ἀνεγείρων μεγάλα κύματα περὶ αὐτὸν, καὶ ἠφανίσθη μετὰ φρικτοῦς σπασμούς.

Οἱ μετ' ἐμοῦ ἦσαν ἤδη ἐγγὺς τῆς κώμης· ἐν μιᾷ στιγμῇ τὸ πλῆθος ἀφίκετο μετὰ καμήλων, σχοινίων, μαχαιρῶν, πελέκεων, ἐν ἐνὶ λόγῳ μετὰ πάσης τῆς ἀναγκαίας ἀποσκευῆς πρὸς διαμελισμὸν καὶ μεταφορὰν τοῦ ἵπποποτάμου, ὅστις δὲν εἶχεν ἔτι ἀναφανῆ.

Μετὰ μίαν ὥραν καὶ ἡμίσειαν, ἀφ' ἧς στιγμῆς προσεβλήθη ὑπὸ τῆς σφαίρας, τὸν διείδομεν ἐπιπλέοντα διακόσια μέτρα κατωτέρω. Πελώριαι κεφαλαὶ κροκοδείλων ἀνυψώθησαν πόδας τινὰς ἀπὸ τοῦ πτώματος καὶ αἴφνης ἠφανίσθησαν.

Ἡ οὐχὶ τόσον ἐνθαῤῥυντικὴ αὕτη θεὰ ἔπεισε τοὺς Ἀραβας ν' ἀναβάλωσι τὴν ἔφοδον. Περιέμειναν ἑωσοῦ ἡ ἄγρια ἐκκλίνῃ εἰς χαλικώδη τινὰ ὑφαλὸν κείμενον δύο μίλια μακρὰν τῆς δεξαμενῆς, ἐν ᾗ τὴν εἵχομεν ἀνακαλύψει. Ἀμα δ' αὐτῆς ἐκεῖ ἀφικομένης, τὸ πλῆθος ὥρμησε, σχοινία πολυάριθμα ἐξηρτήθησαν ἀπὸ τοῦ κολοσσοῦ, καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸν ἔσυραν εἰς τὴν ἀκτὴν.

Λεῖα λαμπρά· τὸ δέριμα, ἄνευ τῆς κεφαλῆς, εἶχε μῆκος δώδεκα ποδῶν καὶ τριῶν δακτύλων. Ἐπεφύλαξα τὰ δύο μερῖα διὰ τὸν ἀρχηγὸν τῆς φυλῆς (cheik), ὡσαύτως δὲ μεγάλην ποσότητα λίπους, οὗ περὶ πλείστου ποιοῦνται ἐν τῇ χώρᾳ, οὐχὶ ἀλόγως, καθότι δὲν ὑπάρχει ἐκλεκτότερον. Τεμάχιον κρέατος ἐξελέχθη δι' ἡμᾶς καὶ, ἀποχωρισθεῖσιν τῶν δύο τούτων μερίδων, τὸ πλῆθος ὥρμησεν ἀπλήστως ἐπὶ τὴν λεῖαν. Ἀγέλη ὑαινῶν πειναλέων δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἀγριωτέρα. Ἐκατὸν μάχαιραι ἐτέθησαν παραχρῆμα ἐν ἐνεργείᾳ. Ἀμα τὸ τέμαχος παραδοθὲν διηρπάγη ὑπ' αὐτῶν μαχομένων πρὸς ἀλλήλους δίκην λύκων. Οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπέ τις πλέον εἰμὴ σωρὸν καθημαγμένον. Οἱ μὲν, βεβυθισμένοι ἐν τοῖς καπνίζουσι σπλάγχνοις, διημφισβήτουν πρὸς ἀλλήλους τὸ λίπος· οἱ δὲ ἐφώρων ἐπὶ τὸ κρέας καὶ κατέτεμνον ἀλλήλων τὰς χεῖρας ὅπως ὁ κρατῶν καλόν τι τεμάχιον τὸ παραιτήσῃ. Ἀπεμακρύνθη τὸ στυγεροῦ τούτου θεάματος τὸ ὅποιον εἶχον ἤδη ἰδεῖ ἀλλαχοῦ, ἐπαναλαμβάνεται δ' ἐκάστοτε ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει.

Προσωπικὸν τοῦ θιάτου.—Ἀβού Δο καὶ Τζαλί.— Νῆτος θελκτικῇ.— Βουδάλος φονευθεὶς παρὰ τῇ στρατοπέδῳ.— Βρυχηθμός τῶν λεόντων.— Εἰς ἀναζήτησιν τῶν ἐλεφάντων.— Ἐμφάνισις γηραιοῦ ἐρημίτου.— Προσέγγισις δυσχερῆς.— Τολμηρὰ περιαγωγή τῶν ἀγκαζῖρ (τῶν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χαμρὰν θηρευτῶν).— Εἰς πλῆγῃ.— Ἐλέφαντες ἐν ὕψει.— Προσβολὴ ἐν τῇ λόχμῃ.— Ἐπτά ἐλέφαντες νεκροί· εἰς ἑξ αὐτῶν φονευθεὶς τῇ ξίφει.

Ὁ θάλασος ἐστὶν ἀνελλιπής. Πλὴν τῶν ὑπηρετῶν ἡμῶν, τοῦ διερμηνέως,

ἐνὸς ἱπποκόμου, δύο Ἀράβων καὶ τῆς γυναικὸς ἣτις ἀλήθει τὸν κέγχρον καὶ ποιεῖ τὸν ἄρτον, ἔχω ἐννέα καμηληλάτας, ἑξ Γακρουρῖς, ἓνα σαγηνευτὴν, καλούμενον Ταχέρ Νούρ καὶ τρεῖς ἀγκαζῖρ, τὸν Ἀβού Δο, τὸν Τζαλί καὶ τὸν Σολιμάνον. Ὁ Ἀβού Δο εἶναι μεγαλοπρεπής· ὑψηλὸς πλέον τῶν ἑξ ποδῶν, τὸ σῶμα εὐμήκης, ἔχει τὰς κινήσεις ταχείας καὶ εὐχερεῖς, τὴν δὲ ψὺν ἀξιοσημειώτως περικαλλῇ, ὀφθαλμοὺς καμηλοπαρδάλεως, ἐν οἷς λάμπει ἐξαίφνης ἡ ἀσραπὴ ἢ διασχίζουσα τὸ βλέμμα τοῦ αἵετος. Τοῦ Τζαλί ἡ κεφαλὴ ἐστὶ κατωτέρα, ἀλλ' ἔχει οὗτος μυῶνας ἐκπληκτικοὺς καὶ μορφὴν ἀνθρώπου ἱκανοῦ νὰ κατατολμήσῃ καὶ τοῦ διαβόλου.

Οὐδέποτε ὁ κένταυρος ἀπεικάσθη ὅπως ὑπὸ τῶν ἀγκαζῖρ τούτων· ὁ ἱππεὺς καὶ τὸ ζῶον ἀποτελοῦσιν ἐν μόνον καὶ τὸ αὐτὸ ἄτομον, τὸ ὅποιον συνελίσσεται κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις μετὰ τῆς εὐκαμψίας τοῦ ἐρπετοῦ. Ἦρκεσεν εἰς αὐτοὺς ὅτι ἱππευσαν ὅπως ἡ φύσις αὐτῶν ἐξαπλῆς μεταβληθῇ. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ τόσον ἀγέρωχοι καὶ τόσον ἀτάρακτοι, κατελήφθησαν αἰφνης ὑπὸ ὄργασμοῦ παρακόπου. Ἐπαλαν τὰ γυμνά αὐτῶν ξίφη καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ ὁρμῶσιν ἐπὶ τοὺς βράχους, εἰσχωροῦσιν εἰς τὰς βάτους, ὑπερπηδῶσι τοὺς κρημνοὺς, βυθίζονται εἰς τὰς ἀβύσσους καὶ ἐπιδίδονται εἰς τὴν προσβολὴν ἐλέφαντος φαντασιώδους. Μίαν μόνην ἔχω ἀνησυχίαν, μὴ οἱ ἵπποι αὐτῶν δὲν ἀντέχωσιν εἰς τοιάςδε πορείας.

Ἀναπλέομεν τὸν Σεττίτ. Ἡ χώρα ἐστὶ περικαλλεστάτη, πλὴν τόσον ἔρημος ὥστε καὶ αὕτη ἡ ἄμμος τῆς ὄχθης, ἣτις διατηρεῖ, ὡς ἡ χιών, τοὺς ἐλαφροτάτους τύπους, δὲν φέρει σημεῖον ἵχνους ἀνθρωπίνου.

Παρὰ τῇ ἀνατολικῇ πλευρᾷ, δύο ἡμέρας πορείας ἀπὸ τοῦ Ζιρά, ὑπάρχει νῆσος ἣτις ἐστὶν ἀληθὴς ὄασις. Ἀδροὶ λαοὶ διαχέουσιν ἐκεῖ σκιὰν πυκνὴν καὶ σχηματίζουσιν ἄλσιν ἀνάμικτα κενοῖς, ὅπου ὁ χόρτος εἶναι σύναμα ἀφθονος καὶ λεπτός· ἐκεῖ ἡμεῖς ἰστάμεθα.

Καθ' ἣν στιγμήν ἀφικνούμεθα εἰς τὴν ὄχθην, βούβαλος ὑδρεύεται ἐν ἀποστάσει ἥττονι τῶν διακοσίων μέτρων. Πλησιάζει ἡ ὥρα τῆς προπαρασκευῆς τοῦ δείπνου, πρόσθετος οὗτος λόγος ἵνα μὴ τὸν ἀφήσωμεν ν' ἀπέλθῃ. Προβαίνω μετὰ προφυλάξεως καὶ τὸν πυροβολῶ ὥπισθεν· πίπτει εἰς τὰ γόνατα, ἐγείρεται πάραυτα, δέχεται καὶ δευτέραν σφαῖραν, ἐνῶ ἐπιπηδᾷ τὴν ἀκτὴν τοῦ νησιδρίου καὶ ἀφανίζεται ἐντὸς τῶν λωτῶν. Ἴδου λοιπὸν αὐτὸς παρ' ἡμῖν· ἡ νύξ πλησιάζει, θέλομεν τὸν ἀνεύρει αὐριον τὴν πρωΐαν.

Ἐνῶ αἱ πυραὶ τῶν ἡμετέρων καλύπτονται ὑπὸ τεμαχίων βουβάλου, ἡ ἡμετέρα διακοσμεῖται δι' ὀστέων μυελίνων. Τίθεται ἐπὶ τῆς τραπέζης ὀθόνη λευκὴ

καὶ πᾶν τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς τὸ ἄριστον. Ἡ Βαρακὲ, ἡ ἀρτοποιὸς, ἔψει τὰ δίπυρα, καὶ τόμοι ἥπατος αἰγάγρου, μεθ' ἄλατος καὶ πεπέρεως, τίθενται ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. Ἐμέλλομεν νὰ κατακλιθῶμεν ἐπὶ δείπνον ὅτε τρομερὸς βρυχηθμὸς ἀναγγέλλει ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ διανοοῦνται ἐπίσης νὰ δειπνήσωσι. Τὸν βρυχηθμὸν τοῦτον, ὅστις ἀντήχησεν εἰς ἀποστασιν ἑκατὸν πεντήκοντα περίπου μέτρων, διαδέχονται πολλοὶ ἄλλοι, καὶ οἱ ἀγκαζῖρ μοὶ λέγουσιν ἡσύχως· «Οἱ ἵπποι οὐδὲν ἔχουσι νὰ φοβηθῶσι ταύτην τὴν νύκτα· τὸν ὑμέτερον βούβαλον εὖρον οἱ λέοντες.»

(Ἀκολουθεῖ)

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Tour du Monde.)

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΤΩ Ζ' ΦΥΛΛΑΔΙΩ ΑΙΝΙΓΜΑΤΟΣ

Σπόνδυλος.—Δῆλος.—Σόλδι.

Τὴν λύσιν τοῦ ἀνωτέρω αἰνίγματος ἔπεμψεν ἡμῖν πρῶτος ὁ ἐν Σύρῳ Κ. Α. Ξηραδάκης.

Κατόπιν πέμψαντες τὴν λύσιν εἰσὶν οἱ ἐξῆς Κύριοι:

Κ. Κανελλόπουλος διδάσκαλος ἐκ Πατρῶν, Σταῦρος Πολίτης ἐκ Σύρου, καὶ Μ. Βρετὸς ἐκ Σύρου.

Αἶνιγμα ζ'.

Σήμερον καίμαι ἄσπημος ἐπὶ ὑδάτων βράχος
πλὴν εἶχον ἄλλοτε κ' ἐγὼ ἔθνος καὶ βασιλεῖα
δὲν φύεται ἡ εὐθαλὴς ἔς τοὺς βράχους μου ἐλαία
ἀλλὰ μ' ἐπροίκισεν ἀδρῶς μὲ τὸ φυτὸν τοῦ Ὀβάχου
Τὸ πρῶτον ἂν ἀποκοπῇ τῆς κεφαλῆς μου γράμμα
εἰς ζῶον μεταβάλλομαι τετράπουν ἐν τῷ ᾧμα.

Μ. ΒΡΕΤΟΣ

Ὁ πρῶτος πέμψων τὴν λύσιν λαμβάνει «τὸν Βίον τοῦ Αὐτοκράτορος τοῦ Μεξικοῦ Μαξιμιλιανοῦ.»